

Paul Preston: "Odio la palabra hispanista"

El dibuixant **José Pablo García** ha il·lustrat una de les obres de referència de l'historiador britànic, ***La guerra civil española***, amb una versió en còmic dirigida a adolescents per acostar-los la narració del conflicte des de la novel·la gràfica. **Paul Preston**, que acaba de ser investit doctor honoris causa per la Universitat de Barcelona, va ser dimarts al **Born CCM** i va parlar de la seva carrera, les circumstàncies que van impulsar-lo a estudiar la història recent de l'Estat espanyol i diverses qüestions d'actualitat.

Paul Preston durant la conferència al Born CCM | Foto: Pere Virgili

Amb la ironia com a fil conductor, Preston va respondre les preguntes que va fer-li la també historiadora **Montserrat Duch**, amb un "Per què et vas fer hispanista?" inicial que va servir perquè l'hispanista de Liverpool revelés unes quantes anècdotes sobre el seu pas per Oxford i el primer viatge que va fer a Espanya, l'any 68. També vam saber que "odia" la paraula *hispanista*, "perquè és el que es dedica a la literatura i a la llengua espanyoles, i jo no faig això".

Autor de prop d'una vintena de llibres sobre la història d'Espanya, entre ells "la millor biografia de Franco", segons Montserrat Duch, Preston va explicar que, de petit, recorda els seus avis parlant sobre els bombardejos de la Primera Guerra Mundial, i que de seguida va sentir curiositat pel conflicte. Al cap d'uns anys va poder estudiar a Oxford, en un entorn farcit d'elitisme que no tenia res a veure amb el de la seva família obrera, on va quedar "saturat d'història del Regne Unit". Després va estudiar un màster que contenia una assignatura sobre la Guerra Civil espanyola, i allà va començar tot.

Primer, la decisió de fer un doctorat. I a continuació, visitar el país, amb una necessitat prèvia: aprendre espanyol. Els seus primers passos els va fer "a la barra estudiantil de la universitat amb colombians borratxos i llegint llibres amb un diccionari al costat". El 1968, any de manifestacions, revolucions i transformacions, Preston va trepitjar l'Espanya franquista: Madrid i Andalusia, i va tornar a Gran Bretanya amb la idea ferma de donar vida a un doctorat sobre la Guerra Civil, amb una tesi sobre els seus orígens

socials i el focus sobre "les causes immediates" del conflicte.

Paul Preston i Montserrat Duch | Foto: Pere Virgili

La divulgació, necessària

Des d'aleshores, les seves aportacions han constituït treballs de gran envergadura sobre la República, la Guerra Civil, el franquisme i la transició. "És un magnífic divulgador", va reblar Duch. I Preston explica per què: "Jo volia escriure llibres amb un llenguatge amè, per a tothom", en contraposició al que utilitzaven altres historiadors (espanyols) que escriuen "d'una manera enrevessada i espantosa" només apta per a la gent dels seus cercles: quatre gats. L'historiador britànic sempre ha apostat per textos entretinguts i atractius, que al seu entendre són els que fan possible que el contingut sigui divulgatiu.

Sobre la Guerra Civil, Preston assegura que "no es pot explicar el seu curs sense el context internacional", del qual depenia el seu resultat final. A més, no va dubtar a afirmar que **"els grans culpables de la derrota republicana foren els britànics"**, amb la seva "farsa" de la no intervenció, que negaren a la República l'oportunitat de comprar armes mentre s'abastien els exèrcits alemanys i italians en favor de Franco. Al cap dels anys, Preston assenyala tres grans conseqüències del franquisme que s'instaurà després i que encara perduren: la memòria històrica, la corrupció i l'anticatalanisme.

El Born CCM es va omplir per escoltar l'historiador britànic | Foto: Pere Virgili

Al final de l'acte, Duch va llegir algunes preguntes formulades pel públic assistent, la majoria al voltant de l'actualitat política espanyola i britànica: el *Brexit* ("un desastre; una irresponsabilitat total de **David Cameron**"), el procés i el dret a decidir ("jo reconec el dret a decidir de tothom, però el que ho hauria de fer és **Rajoy**"), les fosses comunes i el reconeixement dels crims del franquisme ("és increïble que el PP no els reconegui") i Espanya com a nació de nacions. Sobre aquest últim tema, Preston va dir que, de fet, "és una nació de tres nacions i mitja" en al·lusió al capteniment gallec, en l'aspecte nacional, en comparació amb Catalunya i el País Basc.

Finalment, preguntat sobre història virtual (què hauria passat si...?), el protagonista del dia va ser clar: "Això és el que un historiador no ha de fer mai". Què hauria passat si el cop d'estat hagués fracassat?, li van demanar. I, després d'una pausa: "Que hauríem estat molt feliços". I el públic li va dedicar un merescut aplaudiment.

Etiquetes: